

UDC: 616.314-053.6(477.87)

АНАЛІЗ СТАНУ ЗУБОЩЕЛЕПОВОГО АПАРАТУ СТУДЕНТІВ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ УЖНУ

Мельник В.С.*, Горозов Л.Ф.**,
Ізай М.Е.**

* к. мед. наук, доцент кафедри дитячої
стоматології

Ужгородський національний університет
** ст. викл. кафедри дитячої
стоматології

Ужгородський національний університет

Summary : The article examines and analyzes the condition of dentoalveolar apparatus in the dental faculty students of the 4th-5th years of study. The examined students were aged 21-24. During examination of dentoalveolar apparatus, the following types of bite pathology were revealed: neutral Angle class I – in 41% of students, distal Angle class II – in 26%, mesial Angle class III – in 6%, deep – in 16% open – in 6%, crossed – in 1 % of the examined students. The abnormalities of dental arches form, crowding, dentition defects, etc., were also detected. Only in 6 students (10%) the physiological occlusion (orthognathic occlusion) was observed.

Key words: students, risk factors, teeth and jaws abnormalities, bite.

Актуальність теми. Здоров'я молодого покоління - головна турбота нашої держави. Поняття «здоров'я» охоплює не тільки здоровий спосіб життя, а й нормальне функціонування всіх органів та систем організму людини насамперед зубощелепного апарату, який виконує низку важливих функцій: жування, мовлення, дихання тощо. Повноцінне виконання цих функцій можливе лише за умови наявності всіх зубів, правильних міжжюльційних співвідношень, що стало метою проведених нами досліджень [5].

Тому, окрім навчання студентів – стоматологів професійним навичкам, важливо вже на перших курсах піклуватися про стан їхнього здоров'я, зокрема зубощелепного апарату [2,4,6,7,9].

Дана робота є фрагментом комплексної теми науково-дослідної роботи кафедри дитячої стоматології стоматологічного факультету Ужгородського національного університету «Профілактика, діагностика, лікування основних стоматологічних захворювань у дітей Закарпаття». (номер державної реєстрації 0116U003555).

Мета дослідження. Проаналізувати стан зубощелепної системи студентів 4-5 курсів.

Матеріали і методи дослідження. Провели огляд 62 студентів 4-5 курсів віком від 21 до 24 років: 36 (58,06 %) осіб жіночої та 26 (41,9 %) осіб чоловічої статі. Середній вік обстежених - 21 рік. Обстеження проводили за загальноприйнятою методикою.

При проведенні огляду в кожного студента досліджували стан зубів, їх положення, наявність дефектів зубних рядів, характер міжжюльційних

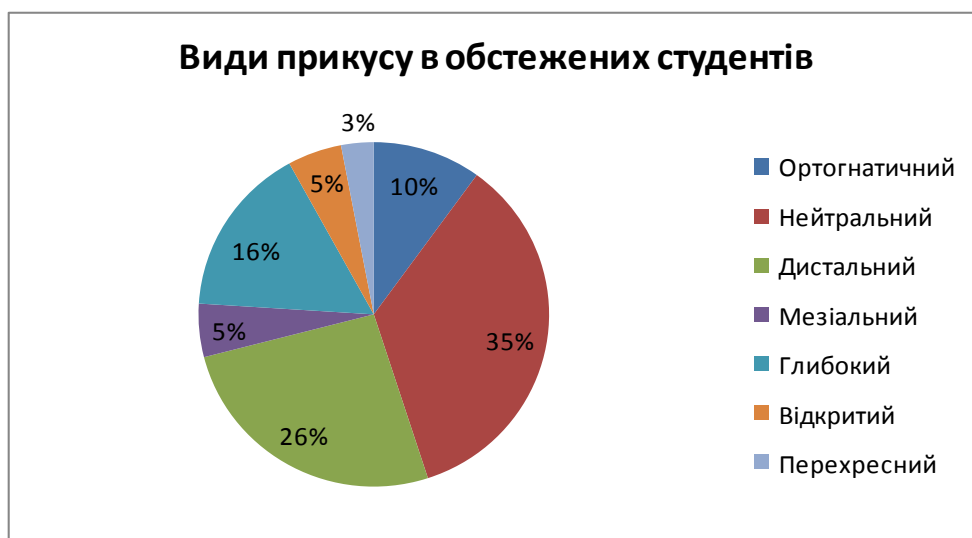
співвідношень зубних дуг. Окрім того, використовували такий метод дослідження як антропометрія діагностичних моделей. На моделях вимірювали ширину зубних дуг у перших премолярів і молярів за методом Пона; довжину зубного ряду за Снагіною; довжину переднього відрізка верхньої зубної дуги за Коркгаузом. Окрім того, визначали співвідношення ширини верхніх

і нижніх різців за Тонном. Усього проведено 1250 вимірювань на 62 парах діагностичних моделей [1,3,8].

Результати дослідження.

Дані обстеження стану зубощелепного апарату в студентів 4 - 5 курсів стоматологічного факультету засвідчили наявність різних видів прикусу (рис.1).

Рис.1. Види прикусу в обстежених студентів

Як свідчать дані рис.1, нейтральний прикус (I клас за Енглеом) встановлений у 22 чол. (35 %) обстежених, дистальний - у 16 чол. (26 %), глибокий - у 10 чол. (16 %), відкритий - у 3 чол. (5 %), перехресний

прикус - у 2 чол. (3 %). Ортогнатичний прикус, прийнятий в ортодонтії за норму, виявлено лише в 6 чол. (10,0 %) із 62 обстежених.

Глибокий прикус

Мезіальний прикус

*Дистальний
прикус*

*Перехресний
прикус*

Відкритий прикус

Дефект зубного ряду

Рис.2. Різновиди порушень зубощелепного апарату в обстежених студентів.

Аномалії форми зубних дуг, виявлені в обстежених, свідчать про тенденцію до їх звуження, особливо в

ділянці перших премолярів, проте в ділянці молярів переважали як звуження, так і розширення зубних дуг (рис.3).

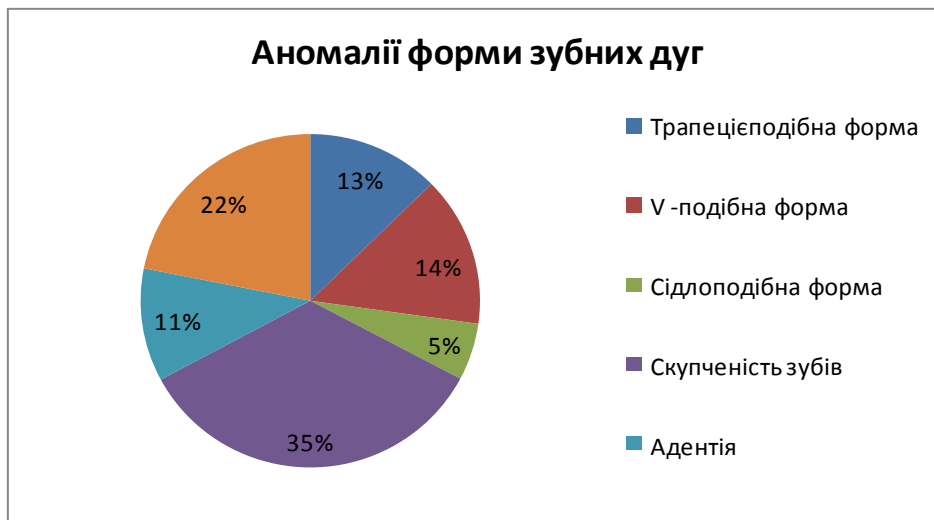

Рис.3. Аномалії форми зубних дуг.

Як свідчать дані рис.3, в обстежених студентів виявлена велика кількість такої патології, як скупченість зубів - 19 чол. (34,5 %), аномалії положення окремих зубів - 12 чол. (21,9 %), адентія - 6 чол. (10,9 %). Мають місце також аномалії форми зубних дуг: трапецієподібна - 7 чол. (12,7 %), V-спостерігалось переважно в ділянці між премолярами на верхній щелепі - 32,2 %, на нижній -25,8 %.

Нормальне значення індексу Тонна (норма - 1,33) було встановлено лише в 38,7 % студентів, а його значення нижче норми - в 41,9 %.

Отже, гармонія співвідношення ширини різців верхньої та нижньої щелеп була тільки в третини обстежених.

Вимірювання ширини співвідношення суми 4-х різців і відстані між премолярами та молярами верхньої

подібна - 8 чол. (14,5 %) та сидлоподібна форма - 3 чол. (5,5%). Вторинні деформації встановлені в 5 випадках.

Вимірювання моделей щелеп у трансверзальній площині (методом Пона) показали, що звуження зубних дуг

зубної дуги за В. Снагіною показали, що її значення зійшлося з показниками норми лише у 12,9 % в ділянці премолярів і в 19,34 % - у ділянці молярів.

Визначення довжини переднього відрізка верхньої зубної дуги в сагітальній площині (за Коркгаузом) свідчать про те, що нормальне значення цього показника встановлено в 58,0% випадків (18 моделей верхньої щелепи); зменшене (вкорочення) - в 9 (29,0 %), збільшене (подовження) - лише в 4 (12,0 %) (табл.1).

Таблиця 1

Вимірювання моделей щелеп у сагітальній площині за Коркгаузом

$\Sigma = 29,8$ мм	Подовження	Вкорочення	Норма
Всього 31 модель	4 (13,0 %)	9 (29,0 %)	18 (58,0%)

Дефекти зубних рядів із відсутністю одного зуба (малі дефекти) встановлені в 19,4 % обстежених.

Усі наведені показники свідчать про значні порушення ЗЩА в молодих людей - студентів 4-5 курсу, що потребує певних заходів щодо запобігання стійким зубощелепним деформаціям.

Висновок. Багато сучасних молодих людей готують себе до майбутньої професії. Вони вважають, що якісна освіта - це їхній капітал, який має бути конкурентноспроможним на ринку праці, як у нашій, так і в будь-якій іншій країні світу. Але це можна здійснити не тільки за наявності знань, інтересу до засвоєння цих знань, та за наявності здоров'я.

Проте студенти недооцінюють важливість дотримання здорового способу життя, що призводить до такої сумної статистики, як наявність патології ЗЩА. Частка практично здорових студентів складає з боку ЗЩА - 10 %.

Усе це викликає стурбованість здоров'ям наших студентів. Звісно, всі негаразди із зубощелепними апаратами не виникають несподівано. Це наслідок низької ефективності профілактичної роботи закладів охорони здоров'я. Тому до вищих навчальних закладів вступають молоді люди вже з певними вадами. Ось чому, навчаючи студента у вищому навчальному закладі слід дбати про безпеку його здоров'я.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бюллетень ВОЗ «Стоматологическое обследование, основные методы». – 3-е изд. – Женева, 1989. – С.21.
2. Дорошенко С.І. Розповсюдженість зубощелепних аномалії та деформацій, а також дефектів зубів та зубних рядів серед дітей шкільного віку м. Києва / С.І. Дорошенко, Є.А. Кульгінський, Ю.В. [та ін.] // Вісник стоматології. - 2009. - № 2 - С. 76-81.
3. Каськова Л.Ф. Епідеміологічні дослідження – основа планування заходів профілактики стоматологічних хвороб у дітей / Л.Ф. Каськова, Н.В. Левченко, О.Ю. Андріанова [та ін.] // Український стоматологічний альманах. – 2011. – № 2. – С. 25 – 26.
4. Костенко Є.Я. Поширеність та структура зубощелепних аномалій у дітей Закарпатської області / Є.Я.Костенко, В.С.Мельник // Науковий вісник Ужгородського університету. Сер. : Медицина. - 2016. - Вип. 1. (53) - С. 102-105.
5. Лучинський М.А. Частота зубощелепних аномалій у дітей різних адаптивних типів Прикарпаття / М.А. Лучинський // Вісник соціальної гігієни та організації охорони здоров'я України. - 2013. - №1 (55). - С. 31-34.
6. Ославський О. М. Розповсюдженість та види зубощелепних аномалій у дітей м. Одеси / О. М. Ославський // Вісник стоматології. – № 1. – 2010. – С. 38 – 40.
7. Потапчук А.М. Поширеність зубощелепних аномалій серед дітей шкільного віку Закарпатської області / А.М. Потапчук, О.Ю. Рівіс, К.В. Зомбор // Проблеми клінічної педіатрії. - 2013. - №1 (19). - С.58-63.
8. Проффит У.Р. Современная ортодонтия: пер. с англ. / У.Р. Проффит; ред. чл.-корр. РАМН, проф. Л.С. Персин. – М.: МЕДпресс-информ, 2006. – 560 с.
9. Савичук Н.О. Стоматологічне здоров'я дітей, методологічні підходи та критерії оцінки / Н.О. Савичук // Современная стоматология. – 2008. – № 1. – С. 94 – 98.